A Cigány Tudományos és Művészeti Társaság XXI. konferenciáján, 2011. október 7.-én Budapesten Duray Miklós nyitó-előadásában elhangzottakról félreértett hír jelent meg az MTI részéről.

Az előadás érintett része így hangzott:

„A XVIII. század második fele óta a cigányok asszimilációjának ügye kétszer vetődött fel. Először Mária Terézia ésszerűsítése és őt a trónon követő fia elképzeléseinek okán, majd a kommunista rendszerben, az 1950-es évek végén és utána.

Ha visszatekintünk a Nyugat-európai hagyományokra is, akkor megkülönböztethetünk egymástól eltérő, néhány olyan szemléleti áramlatot, amik nemcsak a cigányokkal, hanem a más, számbeli kisebbségekkel vagy a hatalomból kiszorítottakkal szemben is érvényesültek.

Három fokozata van.

Legkeményebb változata a homogenizálás, az elvegyítés. Ezt nevezik a társadalomtudósok asszimilációnak. A növénytanban ez fotoszintézisen alapul és növekedést eredményez. A társadalomban beőrlődést, megsemmisülést jelent.

Enyhébb változata az előbbinek az integrálódás, a betagozódás, ami töredékegységek szerinti megmaradást eredményez. Ez magyarul ugyan nem a megsemmisülést jelenti, de szétszóródást eredményez. Az integrálódás tehát szórványosodás.

Elfogadhatóbb, vagy talán egyetlen elfogadható lehetőség a standardizálódás: az illeszkedés. Ez az egységenkénti – közösségenkénti – megmaradást jelenti. Ehhez azonban ki kell alakítani a csatlakozási felületeket. Az autonóm egységek összekapcsolásának rendszerét.”

Az MTI tudósítója az illeszkedést beilleszkedésnek értelmezte, ami azonban mást jelent, integrációt, ami szórványosodáshoz vezet. Az előadó egyértelműen illeszkedésről beszélt, ami autonóm egységek egymáshoz való kapcsolódását jelenti.

(A helyreigazítást szerkesztőségünkhöz az előadás szerzője, Duray Miklós juttatta el.)